ВАЗОРАТИ МАОРИФ ВА ИЛМИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН
ДОНИШГОҲИ МИЛЛИИ ТОҶИКИСТОН

БАРНОМАИ ТАҲСИЛОТӢ АЗ РӮЙИ САМТ (ИХТИСОС)

Гурӯҳи ихтисосҳо: 2301 – Робитаҳо
Ихтисос: 1-23 01 01 – Муносибатҳои байналмилалӣ
Тахассус: Мутахассис оид ба муносибатҳои байналмилалӣ
Дараҷаи академӣ: Бакалавр
Муҳлати таҳсил: 4 сол

Душанбе- 2022

ВАЗОРАТИ МАОРИФ ВА ИЛМИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН
ДОНИШГОҲИ МИЛЛИИ ТОҶИКИСТОН

БАРНОМАИ ТАҲСИЛОТӢ
АЗ РӮЙИ САМТ (ИХТИСОС)

Гурӯҳи ихтисосҳо: 2301 – Робитаҳо
Ихтисос: 1-23 01 01 – Муносибатҳои байналмилалӣ
Тахассус: Мутахассис оид ба муносибатҳои байналмилалӣ
Дараҷаи академӣ: Бакалавр
Муҳлати таҳсил: 4 сол

Душанбе, 2022

МУНДАРИҶА

1. Муқаррароти умумии барномаи таҳсилотӣ..5
2. Ҳуҷҷатҳои танзимкунандаи мундариҷа ва раванди татбиқи барномаи таҳсилотӣ...6
3. Ҳадди ақали ҳатмии мазмун ва мундариҷаи барномаи таҳсилотӣ аз рӯйи ихтисос..7
4. Муҳлати азхудкунии барномаи таҳсилотӣ..15
5. Шароитҳои амалигардонии барномаи таҳсилотӣ.......................................16
6. Мундариҷаи маҷмӯи ҳуҷҷатҳои барномаи таҳсилотӣ аз рӯйи ихтисос......19
7. Аттестатсияи хатм аз рӯйи ихтисос...20
8. Низоми дохилии таъмини сифат тибқи барномаи таҳсилотӣ.....................21
9. Қоидаҳои қабул тибқи барномаи таҳсилотӣ..22
10. Идоракунии тағйирот...23

ФЕҲРИСТИ ИХТИСОРАҲО

GPA	Холи миёнаи умумӣ;
БКФ	Барномаи кории фан (силлабус);
БТ	Барномаи таҳсилотӣ;
БТФ	Барномаи таълимии фан;
ВМ ва ИҶТ	Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон;
ДМТ	Донишгоҳи миллии Тоҷикистон;
КИТ	Корҳои илмӣ-таҳқиқотӣ;
КМД	Кори мустақилонаи донишҷӯ;
КМРО	Кори мустақилона бо роҳбарии омӯзгор;
ММТ	Маркази миллии тестии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон;
МТОК	Муассисаи таҳсилоти олии касбӣ;
НН	Назорати ниҳоӣ;
ННТ	Нақшаи намунавии таълим;
НТК	Нақшаи таълимии корӣ;
НҶ	Назорати ҷорӣ;
СДТОК	Стандарти давлатии таҳсилоти олии касбӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон;
ФЗ	Фанҳои заминавӣ;
ФИ	Фанҳои интихобӣ;
ФТ	Фанҳои тахассусӣ;
ФУК	Фанҳои умумикасбӣ;
ФҲ	Фанҳои ҳатмӣ;
ҲПО	Ҳайати профессорону омӯзгорон;
ШТМ	Шӯрои таълимию методӣ.

1. МУҚАРРАРОТИ УМУМИИ БАРНОМАИ ТАҲСИЛОТӢ

1.1. Маълумот дар бораи ихтисос

Ном, рамз ва гурӯҳи ихтисоси 1-23 01 01–Муносибатҳои байналмилалӣ ба Таснифоти давлатии равия ва ихтисосҳо дар Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон таҳти № 349 аз 30 июни соли 2007 тасдиқ шудааст, мувофиқ мебошад.

Барномаи бакалавриат аз рӯйи ихтисоси 1-23 01 01 – Муносибатҳои байналмилалӣ тибқи Шаҳодатномаи ИА 0000920 аз 08.08.2019 с. аз ҷониби Хадамоти давлатии назорат дар соҳаи маориф (ҳозира Агентии назорат дар соҳаи маориф ва илми назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон) аккредитатсия шудааст.

Барномаи таҳсилотии мазкур аз рӯйи ихтисоси 1-23 01 01 – Муносибатҳои байналмилалӣ моҳи майи соли 2021 таҷдиди назар гардида, аз соли таҳсили 2021-2022 мавриди татбиқ қарор дода мешавад.

1.2. Тахассуси хатмкунанда

Баъди аз худ намудани барномаи таҳсилотӣ аз рӯйи ихтисоси 1-23 01 01 – Муносибатҳои байналмилалӣ дар шакли таҳсили рӯзона, баъд аз хатм ба хатмкунанда касбият ва дараҷаи зерин дода мешавад:

— тахассуси касбӣ – мутахассис оид ба муносибатҳои байналмилалӣ;

— дараҷаи касбӣ – бакалавр аз рӯйи ихтисоси 1-23 01 01 – Муносибатҳои байналмилалӣ.

1.3. Тавсифи умумии тахассуси хатмкунанда:

Бакалаври соҳаи муносибатҳои байналмилалӣ иҷрои вазифаҳои корманди ихтисосии Вазорати корҳои хориҷӣ ва муассисаҳои тобеи он, референт, коршинос, мутахассиси соҳаи муносибатҳои байналмилалӣ дар идораҳои давлатӣ, муассисаҳои илмию таҳқиқотӣ, муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ ва созмонҳои фарҳангию маърифатии Ҷумҳурии Тоҷикистонро дар назар дорад.

Фаъолияти касбии бакалаври соҳаи муносибатҳои байналмилалӣ бахри омӯзиши: низом ва равандҳои муносибатҳои байналмилалӣ, созмонҳо ва иттиҳодияҳои байналхалқӣ, масъалаҳо ва тамоюли пешрафти сиёсати ҷаҳонӣ, масоили амнияти миллӣ ва сиёсати хориҷии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дигар кишварҳо бо мақсади коркард ва таҳияи тавсияҳои илман асоснокшуда доир ба фаъолияти мақомотҳои сиёсати хориҷии Ҷумҳурии Тоҷикистон равона карда шудааст.

1.4. Талабот оид ба дараҷаи хатмкунанда

Хатмкунандае, ки барномаи зинаи бакалавриатро аз худ кардааст, дар мутобиқат бо намуди фаъолиятҳои касбӣ, ки барномаи таҳсилотии мазкур ба он равона гардидааст, бояд бо натиҷаҳои таълим, ки дар банди 3-и ҳуҷҷати мазкур нишон дода шудааст, мутобиқат намояд.

1.5. Доираи фаъолияти хатмкунанда

Намудҳои фаъолияти касбие, ки аз рӯйи онҳо хатмкунанда баъди аз худ кардани барномаи бакалавриат, омодагӣ мебинад, чунинанд:

— фаъолияти умумии касбӣ дар мақомоти иҷроия ва қонунгузорӣ, дигар мақомоти давлатӣ ва идораҳо, ташкилотҳо, муассисаҳо ва иттиҳодияҳо, сарфи назар аз тобеият ва шакли моликият;

— фаъолияти коршиносиву таҳлилӣ ва иттилоотӣ;

— фаъолияти таълимӣ ва илмию таҳқиқотӣ дар самти муносибатҳои байналмилалӣ;

— фаъолияти машваратию экспертӣ;

— фаъолият ташкилӣ ва идоракунӣ.

Доираи фаъолияти бакалаври соҳаи муносибатҳои байналмилалӣ ба иҷрои масъалаҳои муносибатҳои байналмилалӣ, сиёсати хориҷӣ, коршинос, мутахассиси соҳаи муносибатҳои байналмилалӣ, тарҷумон (тарҷумон-референт)-и забонҳои хориҷӣ

дар идораҳои давлатӣ, муассисаҳои илмию таҳқиқотӣ, муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ ва созмонҳои фарҳангию маърифатии Ҷумҳурии Тоҷикистонро дар назар дорад.

1.6. Навъҳои фаъолияти касбии бакалавр аз рӯйи ихтисоси 1-23 01 01 – Муносибатҳои байналмилалӣ

— фаъолияти умумии касбӣ дар мақомоти иҷроия ва қонунгузорӣ, дигар мақомоти давлатӣ ва идораҳо, ташкилотҳои байналмилалӣ, муассисаҳо ва иттиҳодияҳо, сарфи назар аз тобеият ва шакли моликият;

— фаъолияти иттилоотӣ-таҳлилӣ;

— фаъолияти таълимӣ ва илмию таҳқиқотӣ дар самти муносибатҳои байналмилалӣ ва сиёсати хориҷӣ;

— фаъолияти машваратию экспертӣ, ояндабинии сиёсати хориҷӣ ва муносибатҳои байналмилалӣ;

— фаъолият ташкилӣ ва идоракунӣ дар вазорату идораҳои давлатӣ ва ғайридавлатӣ.

Барномаи таҳсилотии мазкур аз рӯйи самт ва равияи ихтисоси 1-23 01 01 – Муносибатҳои байналмилалӣ амалӣ карда мешавад. Намуди мушаххаси фаъолияти касбӣ, ки ба он бакалавр омода карда мешавад, аз ҷониби ДМТ якҷоя бо иштирокчиёни ваколатдори раванди таълимӣ муайян карда мешавад.

1.7. Имконияти идомаи таҳсили хатмкунанда

Хатмкунандаи ихтисоси муносибатҳои байналмилалӣ, ки барномаи таҳсилотиро аз рӯйи ихтисоси 1-23 01 01 – Муносибатҳои байналмилалиро аз худ кардааст, ҷиҳати идомаи таҳсил дар зинаи магистратура омода мебошад.

Тибқи Стандарти давлатии таҳсилоти олии касбӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон шахсоне, ки дипломи зинаҳои таҳсилоти олии касбии бакалавриатро доранд, метавонанд таҳсили худро дар зинаи дуюми таҳсилоти олии касбӣ – магистратура аз рӯйи самт (ихтисос)-и мувофиқ идома диҳанд.

2. ҳуҷҷатҳои танзимкунандаи мундариҷа ва раванди татбиқи барномаи таҳсилотӣ

2.1. Барномаи таҳсилотӣ дар асоси Стандарти давлатии таҳсилоти олии касбӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ва санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар соҳаи маориф таҳия гардида, коркарди минбаъдаи замимаҳои он бояд ба талаботи ҳуҷҷатҳои зерин мутобиқат намояд:

— Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи маориф», аз 22.07.2013, №1004 (дар таҳрири охирин) аз 17.05.2018, №1527);

— Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи таҳсилоти калонсолон», аз 24.02.2017, №1394;

— Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи таҳсилоти олии касбӣ ва баъдидипломӣ», аз 19.05.2009, №531;

— Стратегияи миллии рушди таҳсилот дар Ҷумҳурии Тоҷикистон то соли 2030, аз 29.09.2020, №526;

— Консепсияи миллии тарбия дар Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 3.03.2006, №94 тасдиқ карда шудааст;

— Стандарти давлатии таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон, аз 25.02.2017, №94;

— Таснифоти давлатии равия ва ихтисосҳо дар Ҷумҳурии Тоҷикистон, аз 30.06.2007, №349;

— Низомнома дар бораи низоми кредитӣ дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбии Чумҳурии Тоҷикистон, аз 30.12.2016, №19/24;

— Роҳнамо оид ба коркард ва таҷдиди барномаҳои таълимии таҳсилоти олии касбӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон;

— Нақшаи стратегии рушди Донишгоҳи миллии Тоҷикистон барои солҳои 2021-2025.

2.2. Талаботро оид ба мазмун ва мундариҷаи ҳадди ақали ҳатмии барномаи таҳсилотӣ, шароити татбиқнамоӣ ва муҳлатҳои азхуднамоиро Стандарти давлатии таҳсилоти олии касбӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян намудааст.

2.3. Дар раванди татбиқи барномаи таҳсилотӣ аз рӯйи ихтисоси 1-23 01 01 – Муносибатҳои байналмилалӣ маҷмӯи зерини ҳуҷҷатҳои ҳатмӣ ҷалб карда мешаванд: нақшаи таълим аз рӯйи ихтисос, барномаи таълимии корӣ, барномаҳои таҷрибаомӯзӣ, барномаи таълимии фан ва силлабусҳо. Талаботи ҳадди ақал ба мундариҷаи ҳуҷҷатҳои дар боло зикргардида дар Стандарти давлатии таҳсилоти олии касбӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон инъикос ёфтааст.

2.4. Шарҳи мухтасари барномаҳои таълимии фанҳои ҳатмӣ ва интихобӣ қисми барномаи таҳсилотӣ ба ҳисоб меравад, ки тавсифи мухтасари фан; намуди машғулият; забони таълим; салоҳиятҳое, ки бояд дар донишҷӯ зимни азхуднамоии фанни мазкур ташаккул ёбанд; натиҷаҳои таълиме, ки аз омӯзиши фан ба даст меоянд; номгӯи боб ва мавзуъҳои фан; васоити таълимӣ ва таъминоти техникии фан ва шаклҳои назорати ҷорӣ ва ниҳоиро дар бар мегирад. Талаботи ҳадди ақал ба шарҳи мухтасари барномаҳои таълимии фанҳои ҳатмӣ ва интихобӣ дар замима(ҳо) дарҷ гардидааст. Мазмуну мундариҷаи пурраи барномаҳои кории фанҳои ҳатмӣ ва интихобиро дар китобхонаи электронии Донишгоҳи миллии Тоҷикистон пайдо кардан мумкин аст (нигаред ба https://tnu.tj).

2.5. Барномаи таҳсилотӣ омӯзиши ҳатмии бахшҳо ва модулҳоеро, ки дар банди 3-и ҳуҷҷати мазкур нишон дода шудаанд, бояд ба назар гирад.

2.6. Бахшҳо ва модулҳои барномаи таҳсилотӣ аз фанҳои заминавӣ ва донишгоҳӣ, фанҳои интихобӣ, машғулияти факултативӣ, таҷрибаомӯзиҳо ва аттестатсияи хатм иборат мебошад.

2.7. Номгӯи бахш, модул ва фанҳои заминавии барномаи таҳсилотӣ бояд ба талаботи ҳуҷҷати «Таснифоти фанҳои таълимӣ аз рӯйи бахшҳо ва модулҳо, намунаи барномаҳои таҳсилотӣ аз рӯйи самт (ихтисос) ва нақшаи таълим» муқаррар карда шудаанд, ҷавобгӯ бошанд.

3. ҲАДДИ АҚАЛИ ҲАТМИИ МАЗМУН ВА МУНДАРИҶАИ БАРНОМАИ ТАҲСИЛОТӢ АЗ РӮЙИ ИХТИСОС

1	НОМГӮИ БАРНОМАИ ТАҲСИЛОТӢ	1-23 01 01 – Муносибатҳои байналмилалӣ
2	ДАРАҶАИ АКАДЕМӢ	Бакалавр
3	ШАКЛИ ТАҲСИЛ	Рӯзона
4	МУҲЛАТИ ТАҲСИЛ	4 сол
5	МИҚДОРИ КРЕДИТҲО	240 кредит (60 кредит дар як сол)
6	ҲАДАФИ УМУМӢ	Ҳадафи ин барнома – пешниҳод намудани донишҳои заминавӣ, навовариҳои касбӣ ва донишҳои возеҳи умумитаълимӣ барои бакалаврҳои соҳаи муносибатҳои байналмилалӣ, қобилияти муҳайё кардани муҳити солим барои фаъолияти касбӣ ва идомаи таҳсил дар зинаи таҳсилоти магистратура мебошад.
7	ТАВСИФИ	Барномаи таҳсилотии мазкур аз бахшу модулҳои зерин иборат

9	МУХТАСАРИ БАРНОМАИ ТАҲСИЛОТӢ	аст: <u>Бахши 1. Фанҳои заминавӣ – 45 кредит</u> — Модули фанҳои иҷтимой-гуманитарӣ – 22 кредит; — Модули фанҳои забонӣ – 12 кредит; — Модули фанҳои табиӣ-иқтисодӣ ва технологияи информатсионӣ – 11 кредит. <u>Бахши 2. Фанҳои тахассусӣ – 111 кредит</u> — Модули фанҳои умумикасбӣ – 68 кредит — Модули фанҳои тахассусӣ – 43 кредит <u>Бахши 3. Фанҳои интихобӣ – 60 кредит</u> — Модули фанҳои интихобии бахши 1 – 6 кредит; — Модули фанҳои интихобии бахши 2 – 54 кредит. <u>Бахши 4. Таҷрибаомӯзӣ – 15 кредит.</u> <u>Бахши 5. Аттестатсия – 9 кредит.</u> <u>Бахши 6. Машғулияти факултативӣ – 18 кредит[1].</u>
9	НАТИҶАҲОИ ТАЪЛИМИИ БАРНОМАИ ТАҲСИЛОТӢ	Пас аз анҷоми барномаи таҳсилотӣ хатмкунандае, ки барномаи мазкурро аз худ намудааст: — он донишу воситаҳои назариявиеро дарёфт намояд, ки бо истифодаи онҳо тавонад ба адабиёти махсуси таҳлили назариявӣ ва шарҳу эзоҳи алоқамандии мураккаби давлатҳо, иттиҳодияҳо, созмонҳои байниҳукуматӣ ва ғайриҳукуматӣ, иштирокчиёни гуногуни хусусӣ мустақилона сарфаҳм равад; — дар бораи иштирокчиёни муносибатҳои байналхалқӣ, ҳадаф, воситаҳо ва стратегияи онҳо тасаввуроти асоснок дошта бошад; — мақом ва ҷойгоҳи Ҷумҳурии Тоҷикистонро дар ҷаҳони муосир хуб дарк намояд, манфиатҳои миллии давлатро дуруст дарк ва ҳимоя карда тавонад; — ба фаъолияти байналхалқии ниҳодҳои гуногун баҳо дода тавонад; — дар бораи марҳалаҳои рушди низоми байналмилалӣ тасаввурот дошта бошад; — воситаҳо ва омилҳои пешрафти онро дарк намояд; — ҷойгоҳи кишвар ва минтақаҳоро дар низоми муносибатҳои байналмилалӣ донад; — марҳалаҳои асосии таърихи сиёсати хориҷии кишвар, омилҳои тағйирёбии самтҳои стратегии сиёсати хориҷиро донад; — масоили муҳимми сиёсати дохилӣ ва хориҷии Тоҷикистон, муносибатҳои байналмилалии муосир, мазмуни асосии санадҳои ҳуқуқии байналхалқии созмонҳои байналхалқиро, ки фаъолияти кишварҳоро дар соҳаи муносибатҳои байналмилалӣ ба танзим медароранд, донад; — таърихи минтақа (кишвар)-ро дар қаринаи раванди таърихии ҷаҳонӣ; марҳалаҳо ва хусусиятҳои асосии инкишофи таърихии ҷомеаро донад; — этногенез, таркиби имрузаи милливу қавмӣ ва сохтори

[1] *Эзоҳ: Кредитҳои машғулиятҳои факултативӣ (18 кредит) ба ҳаҷми умумии кредитҳои барнома дохил намешаванд ва ҳатмӣ ба шумор намераванд. МТОК салоҳияти муайян намудани номгӯи машғулиятҳо ва ҳаҷми кредитҳои онҳоро дорад.*

		ичтимоии аҳолии минтақа, масоили қавмиву миллии онро донад; — низоми сиёсии минтақа: сохтори конститутсионӣ, хислати режимҳои сиёсӣ, созмон ва амали ҳама шохаҳои ҳокимият дар марказ ва маҳалҳо, аҳзоби сиёсӣ, гурӯҳҳои манфиатдор ва созмонҳои ҷамъиятӣ, — махсусияти фарҳанги сиёсӣ ва муоширати сиёсӣ, раванди сиёсиро донад; — хусусияти инкишофи ҷамъиятии минтақаи омӯзишро дониста, равандҳои ичтимоӣ-сиёсӣ ва фарҳангии минтақаро таҳлил ва пешгӯӣ карда тавонад; — сиёсати хориҷии давлат (минтақа), манфиатҳои миллӣ ва авлавиятҳои он, консепсияҳо, методҳо ва воситаи татбиқи сиёсати хориҷӣ, алоқамандии сиёсати хориҷӣ ва дохилӣ, раванди қабули қарорҳои сиёсии хориҷиро донад; — манфиатҳои давлатро аз манфиатҳои шахсӣ, маҳаллӣ, қавмӣ, гурӯҳӣ болотар гузошта, ба масъалаҳо аз сатҳи давлатӣ ва аз дидгоҳи манфиатҳои давлат нигариста, пеш аз ҳама, дар ростои манфиатҳои давлат амал мекунад; — тамоилҳои инкишофи иқтисоди ҷаҳонӣ ва миллӣ, масоили ҳамгироии иқтисодии муосирро муайян карда, ҷойгоҳ ва нақши давлатро дар ин раванд, бардоштҳоро дар масъалаи воридшавии кишвар ба низоми хоҷагии ҷаҳонӣ возеҳ тасаввур карда тавонад; — ба масоили асосии сиёсати хориҷӣ ва амнияти миллии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар замони ҳозира сарфаҳм равад, таърихи ташаккули ин масоилро донад ва усулу равиши кишвараш ва омилҳои муассир ба ин масоилро шарҳ дода тавонад; — доир ба соҳаҳои ихтисосии муносибатҳои байналмилалӣ, сиёсати хориҷиву минтақавии Ҷумҳурии Тоҷикистон, минтақаи омӯзиш дониши амиқ дошта ва аз услубҳои таҳқиқи онҳо бохабар бошад; — услубҳои таҳқиқи комплексии ҳаёти ичтимоии минтақаи омӯзишро аз худ карда натиҷаҳои онро барои хулосаҳои ҷамъбастӣ ва арзёбиҳо истифода бурда тавонад; — дастгоҳи мафҳумии илмҳои сиёсии муосирро аз бар карда назарияҳои муосири сиёсиро донад ва аз асосҳои он таҳлил ваояндабинии равандҳои сиёсии дохилӣ ва берунӣ, муносибатҳои байналмилалӣ истифода бурда тавонад.	
10	**ИХТИСОС**		
НОМИ ИХТИСОС (БО ЗАБОНИ АНГЛИСӢ)		Муносибатҳои байналмилалӣ (international relations)	
ТАХАССУС ВА ДАРАҶАИ КАСБӢ БАЪД АЗ ХАТМ		Бакалаври соҳаи муносибатҳои байналмилалӣ	
11	**МОДУЛҲО (БАХШҲО)**		
НОМИ БАХШ		**ФАНҲОИ ЗАМИНАВӢ**	**45** **кредит**
ҲАДАФИ БАХШ		Ҳадафи бахш – таъминоти донишу малакаҳои заминавӣ, ки барои ворид шудан ба низоми таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии	

<table>
<tr><td></td><td colspan="3">Тоҷикистон зарур мебошанд.</td></tr>
<tr><td>ТАВСИФИ МУХТАСАРИ БАХШ</td><td colspan="3">Бахши фанҳои заминавӣ аз модулҳои зерин иборат аст:
Модули фанҳои иҷтимоӣ-гуманитарӣ – 22 кредит;
Модули фанҳои забонӣ – 15 кредит;
Модули фанҳои табиӣ-иқтисодӣ – 6 кредит.</td></tr>
<tr><td>НОМ МОДУЛ</td><td>Фанҳои иҷтимоӣ- гуманитарӣ</td><td>22</td><td>кредит</td></tr>
<tr><td>ҲАДАФИ МОДУЛҲО</td><td colspan="3">Ҳадафи модул – омӯзиши асосҳои илмҳои иҷтимоӣ ва гуманитарӣ, асосҳои таърих, фарҳанг ва иқтисодиёти Ҷумҳурии Тоҷикистон, инчунин ташаккули ҷаҳонбинии фарҳангию иртиботӣ.</td></tr>
<tr><td>ТАВСИФИ МУХТАСАРИ МОДУЛ</td><td colspan="3">1. Фалсафа – 4 кредит;
2. Таърихи муосири Тоҷикистон – 3 кредит;
3. Фарҳангшиносӣ ва диншиносӣ – 3 кредит;
4. Сотсиология – 3 кредит;
5. Сиёсатшиносӣ – 3 кредит;
6. Ҳуқуқи байналмилалӣ – 3 кредит;
7. Бизнес -нақша– 3 кредит.</td></tr>
<tr><td>НАТИҶАҲОИ ТАЪЛИМИИ МОДУЛ</td><td colspan="3">Донишҷӯе, ки модулро аз худ кардааст:
— асосҳои таърих ва фарҳанг, нақш ва мақоми Тоҷикистонро дар таърихи инсоният ва ҷаҳони муосир медонад;
— асосҳои банақшагирии тиҷорат, ҳуқуқ ва қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистонро медонад;
— асосҳои фанҳои гуманитарӣ ва ҷамъиятӣ, методҳо ва тарзу роҳҳои таҳлили фалсафии масъалаҳо, шаклҳо ва методҳои таҳсилоти илмиро медонад;
— нуқтаи назари худро мустақилона ифода карда метавонад, тафаккури мантиқӣ дорад, мусоҳиботи расмӣ, муҳокимаҳои маънавию ахлоқиро бурда метавонад, принсипҳои ахлоқию зебоифаҳмиро риоя менамояд;
— донишҳои гуногуни шаклҳои тафаккур ва малакаҳои истифодаи онҳоро дар вазъи гуногун дар мувофиқа бо талаботи педагогӣ ва сиёсӣ намоиш дода метавонад;
— назарияҳо, стратегияҳо ва воситаҳоеро, ки барои тавсеаи ҳуқуқу имкониятҳои хонандагон ва рушди иқтидори эҷодии худ ёрӣ мерасонанд, аз худ кардааст</td></tr>
<tr><td>НОМИ МОДУЛ</td><td>Модули фанҳои забонӣ</td><td>12</td><td>кредит</td></tr>
<tr><td>ҲАДАФИ МОДУЛ</td><td colspan="3">Ҳадафи модул – фароҳам намудани заминаи касбии малакаҳои забонӣ/иртиботӣ, ки барои кори мутахассиси муносибатҳои байналмилалӣ, ҳамзамон барои ҳифзи иттилоот зарур мебошанд.</td></tr>
<tr><td>ТАВСИФИ МУХТАСАРИ МОДУЛ</td><td colspan="3">1. Забони тоҷикӣ аз рӯйи ихтисос – 3 кредит;
2. Забони русӣ аз рӯйи ихтисос – 6 кредит;
3. Ҳусни баён – 3 кредит.</td></tr>
<tr><td>НАТИҶАҲОИ ТАЪЛИМИИ МОДУЛ</td><td colspan="3">Донишҷӯе, ки модулро аз худ кардааст:
— забонҳои тоҷикӣ, русӣ ва хориҷиро дар нутқи шифоҳӣ ва хаттӣ дар сатҳи муошират дар доираи ихтисоси худ дуруст истифода бурда метавонад;
— донишҳо ва малакаҳои амалии барои ҷустуҷӯи иттилооти илмиро ба забони хориҷӣ соҳиб аст;
— донишҳо ва малакаҳои корбурди истилоҳотро ба забони хориҷӣ дорад;
— - малакаҳои таҳияи мазмуну мундариҷа ва сохтори нутқро</td></tr>
</table>

	дар мувофиқа бо мақсад, вазъият ва иштирокчиёни муоширатро дорост.		
НОМИ МОДУЛ	**Модули фанҳои табиӣ-иқтисодӣ ва технологияи информатсионӣ**	**11**	**кредит**
ҲАДАФИ МОДУЛ	Ҳадафи модул – фароҳам овардани заминаи ташаккули салоҳиятҳои марбут ба илмҳои табиӣ ва дақиқ мебошад, ки ба рушди муносибати эҷодӣ ва ба шахсият нигаронидашуда мусоидат менамояд.		
ТАВСИФИ МУХТАСАРИ МОДУЛ	1. Технологияи информатсионӣ – 5 кредит; 2. Географияи иқтисодии Тоҷикистон бо асосҳои демография – 3 кредит; 3. Экология – 3 кредит.		
НАТИҶАҲОИ ТАЪЛИМИИ МОДУЛ	Донишҷӯе, ки модулро аз худ кардааст: — малакаҳои истифодаи низомҳои компютерӣ-иттилоотӣ, ҷамъоварӣ, ҳифз, таҳлил, интишор ва ҷустуҷӯи маълумот дар шабакаи Интернетро аз худ намудааст; — вазъи геополитикиро таҳлил карда метавонад, тақсимоти маъмурӣ-иҷтимоӣ ва ҳудудии мамлакатро медонад; — хусусиятҳои саноати Тоҷикистон, таърихи саноат ва хоҷагии қишлоқи давлататро медонад; — принсипҳои устуворӣ ва маҳсулнокии табиати зинда ва дар зери таъсири омилҳои антропогенӣ тағйир ёфтани онро мефаҳмад; — маҳорати таҳлили бонизоми мушкилиҳои глобалии экологӣ, масъалаҳои вазъи муҳити атроф ва истифодаи оқилонаи захираҳои табиӣ дар заминаи донистани қонунҳои асосии экологиро дорад.		
НОМИ БАХШ	**ФАНҲОИ ТАХАССУСӢ**	**111**	**кредит**
ҲАДАФИ БАХШ	Ҳадафи бахш – таъминоти донишу малакаҳои заминавӣ, ки барои ворид шудан ба низоми таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон зарур мебошанд.		
ТАВСИФИ МУХТАСАРИ БАХШ	Бахши фанҳои тахассусӣ аз модулҳои зерин иборат аст: Модули фанҳои умумикасбӣ – 68 кредит; Модули фанҳои тахассусӣ – 43 кредит;		
НОМ МОДУЛ	**Фанҳои умумикасбӣ**	**68**	**кредит**
ҲАДАФИ БАХШ	Ҳадафи бахши мазкур ба донишҷӯён фароҳам овардани заминаи донишу малакаҳо аз фанҳои касбӣ, ки барои амалӣ намудани фаъолияти касбӣ заруранд, ба ҳисоб меравад.		
ТАВСИФИ МУХТАСАРИ МОДУЛ	Модул имкон медиҳад ба: — омӯхтани забонҳои хориҷӣ ва истифодаи он дар фаъолияти касбӣ; — мавқеи ҷуғрофӣ, иқтисодиёт ва сиёсати кишварҳои минтақа ва ҷаҳонро мавриди омӯзиш қарор диҳад; — заминаҳои таърихии муносибатҳои кишварҳои ҷаҳонро дар давраҳои гуногуни таърихӣ аз бар намояд; — мактабҳои назариявии муносибатҳои байналмилалиро омӯхта ва таълимоти намояндагони онҳоро дар амалия истифода мебарад; — омӯзиши назариявии қоида ва меъёрҳои ташрифоти дипломатиро ба роҳ монда дар амалияи фаъолияти касбӣ истифода менамояд.		
	1. Забони англисӣ – 29 кредит;		

	2. Забони дуюми хориҷӣ – 15 кредит; 3. Муқаддимаи дипломатия – 3 кредит; 4. Муқаддимаи муносибатҳои байналмилалӣ – 3 кредит; 5. Таърих ва назарияи дипломатия – 6 кредит; 6. Назарияи муносибатҳои байналмилалӣ – 3 кредит; 7. Кишваршиносӣ – 3 кредит; 8. Дипломатияи иқтисодӣ – 3 кредит; 9. Хадамоти дипломатии кишварҳои хориҷӣ- 3 кредит;		
НАТИҶАҲОИ ТАЪЛИМИИ МОДУЛ	Баъди анҷоми модул донишҷӯ: — забонҳои хориҷиро ҳангоми омӯзиш аз бар намуда, ҳангоми фаъолияти касбӣ дар мақомоти сиёсати хориҷӣ истифода бурда метавонад; — асосҳои муқаддамотии муносибатҳои байналмилалии барои корҳои ташкилию идориро медонад; — тасаввуроти мукаммал дар бораи муносибатҳои байналмилалии муосир ҳамчун воқеияти таърихан шаклгирифта ва инкишофёбанда пайдо менамояд; — ба дастовардҳои кишварҳои ҷаҳон дар замони муосир шинос шуда, барои баланд бардоштани сатҳи зеҳният дар фаъолияти касбӣ истифода мебарад; — донишу воситаҳои назариявиеро дарёфт менамояд, ки бо истифодаи онҳо метавонад ба адабиёти махсуси таҳлили назариявӣ ва шарҳу эзоҳи алоқамандии мураккаби давлатҳо, иттиҳодияҳо, созмонҳои байниҳукуматӣ ва ғайриҳукуматӣ, иштирокчиёни гуногуни хусусӣ мустақилона сарфаҳм равад, ҳамзамон дар бораи иштирокчиёни муносибатҳои байналхалқӣ, ҳадаф, воситаҳо ва стратегияи онҳо тасаввуроти асоснок дошта бошад; — мақом ва ҷойгоҳи Ҷумҳурии Тоҷикистонро дар ҷаҳони муосир хуб дарк менамояд, манфиатҳои миллии давлатро дуруст дарк ва ҳимоя карда метавонад; — ташаккулёбии русум, меъёрҳои ташрифоти дипломатӣ кишварҳои хориҷӣ, зарурати ба вуҷуд омадани онҳо, нақши маросим ва ташрифоти дипломатӣ дар робитаҳои гуногунҷанбаи муносибатҳои байналмилалӣ дар хадамоти кишварҳои хориҷӣ, ташкил ва гузаронидани чорабиниҳои мухталифро аз худ намуда дар фаъолияти касбии худ истифода менамояд;		
НОМИ МОДУЛ	**Модули фанҳои тахассусӣ**	**43**	**кредит**
ҲАДАФИ МОДУЛҲО	Ҳадафи модул ин фароҳам овардани имкони ба даст овардани донишҳои амиқи фанниии махсус ва малакаҳо доир ба пешбурди фаъолияти касбӣ мебошад. Модул имкон медиҳад ба: — инкишоф ва тақвияти донишҳои заминавӣ-тахассусӣ; — аз худ намудани масъалаҳои бунёдии соҳа ва тамоили илми муосир; — ташаккули донишҳои асосӣ дар соҳаи муносибатҳои байналмилалӣ.		
ТАВСИФИ МУХТАСАРИ МОДУЛҲО	1. Муносибатҳои байналхалқии муосир – 5 кредит ; 2. Сотсиологияи муносибатҳои байналмилалӣ – 3 кредит; 3. Дипломатияи фарҳангӣ – 3 кредит;		

(БАХШҲО)	4. Асосҳои дипломатияи низоми-3 кредит 5. Мантиқи муносибатҳои байналмилалӣ – 4 кредит 6. Фаъолияти иттилоотӣ-таҳлилӣ дар муносибатҳои байналхалқӣ – 4 кредит; 7. Системаҳои сиёсии давлатҳои хориҷӣ – 4 кредит; 8. Таърихи дипломатияи тоҷик – 4 кредит; 9. Таърихи муносибатҳои байналмилали – 8 кредит; 10. Русум ва ташрифоти дипломатӣ – 5 кредит
НАТИҶАҲОИ ТАЪЛИМИИ МОДУЛ (БАХШ)	**Донишҷӯе, ки модулро аз худ кардааст:** — донишҳои заруриро доир ба зуҳур ва ташаккули муносибатҳои банйалхалқӣ, санаҳои муҳим, тамоюлоти ташакккул ва таҳаввули муносибатҳои байналхалқиро дар доираи низомҳои муносибатҳои банйалхалқӣ аз худ менамояд; — маҳорати шинохт ва тавсифи кишварҳои алоҳидаи дунёро аз назари ҷуғрофиву геополитикӣ, нақши онҳо дар сиёсат, иқтисодиёт ва фарҳанги минтақа ва ҷаҳон, масоили мубрами онҳо, рушд ва имкони густариши муносибатҳои Тоҷикистон бо онҳоро аз бар менамояд; — донишҳои заруриро доир ба дипломатияи фарҳангӣ, аз бар намуда истифодаи усул ва татбиқи онҳоро аз ҷониби иштирокчиёни гуногунии давлативу ғайридавлатӣ медонад; — малакаи таҳлил ва арзёбии имконоти ҳарбии кишварҳо ва истифодаи омили ҳарбиро дар дипломатия аз бар намуда, дар самти мазкур фаъолияти таҳлилӣ ва таҳқиқотиро гузаронида метавонад; — донишҳои заруриро доир ба муносибатҳои байналхалқӣ аз бар намуда дар фаъолияти илмиву таҳқиқотӣ ва таҳлиливу коршиносӣ истифода бурда метавонад; — дар масъалаи татбиқи воситаҳо ва усулҳои татбиқи дипломатияи иқтисодӣ, нақши он дар таъмини рушди кишвар донишҳои заруриро доро буда дар фаъолияти амалии касбӣ аз онҳо истифода бурда метавонад; — дар масъалаҳои маъмурӣ, ташкилӣ ва кадрӣ таҳким бахшидан ба функсияҳои сиёсати иқтисодии хориҷӣ вобаста ба ҳимоя кардан ва фаъолона инкишоф додани манфиатҳои иқтисодии миллӣ дар арсаи байналмилалӣ; — васеъ истифода намудани василаҳои пуштибонии сиёсию дипломатии ташаббусҳои тиҷоратӣ дар хориҷи кишвар бо ба ин фаъолият ҷалб сохтани шахсони мансабдори мартабаҳои олӣ ва ҳамаи намояндагиҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон дар хориҷа; — ба вуҷуд овардан ва инкишоф додани воситаҳои самарабахши ҳамкории дастгоҳи давлатӣ ва соҳибкорӣ дар ба амал баровардани мақсаду вазифаҳои сиёсати иқтисодии хориҷии Ҷумҳурии Тоҷикистон, аз ҷумла дар шакли ҳамкории шарикии хусусиву давлатӣ. — малакаи пешбурди фаъолияти дипломатӣ ва консулиро дар асоси донишҳои назариявӣ ва амалӣ азбарнамударо соҳиб аст; — донишҳои заруриро дар хусуси ташаккули таърихии

	дипломатияи тоҷик ва масоили мубрами он дар шароити кунуниро соҳиб буда барои арзёбии тамоилоти ташаккули он фаъолият бурда метавонад; — донишҳои зарурриро дар бораи назария ва таърихи дипломатия аз худ намуда дар фаъолияти касбӣ аз онҳо истифода бурда метавонад; — донишҳои зарирриро доир ба ташаккули мантиқии низоми сиёсӣ ва байналхалқии ҷаҳон аз худ намуда, доир ба масоили тартиботи нави ҷаҳонӣ, қонуниятҳои рушди муносибатҳои байналхалқӣ, масоили мубрами ҷаҳонӣ ва друнамои ташаккули низоми муносибатҳои байналхалқӣ тасаввуроти амиқ пайдо намуда дар фаъолияти таҳлиливу тадқиқотӣ истифода бурда метавонад.		
НОМИ БАХШ	**ФАНҲОИ ИНТИХОБӢ**	**60**	**кредит**
ҲАДАФИ БАХШ	Ҳадафи бахши мазкур ин вобаста ба мақсадҳои бахшҳои фанҳои заминавӣ ва тахассусӣ ба донишҷӯён додани донишҳои заминавии иловагӣ маҳсуб меёбад.		
ТАВСИФИ МУХТАСАРИ БАХШ	Бахши фанҳои интихобӣ аз модулҳои зерин иборат аст: модули фанҳои интихобии бахши 1 – 6 кредит; модули фанҳои интихобии бахши 2 – 54 кредит.		
НОМИ МОДУЛ	**Модули фанҳои интихобии бахши 1**	**6**	**кредит**
ҲАДАФИ МОДУЛ	Ҳадафи модул – ба вуҷуд овардани имкони барои гирифтани донишҳои иловагӣ аз бахши фанҳои заминавии компоненти давлатӣ ба ҳисоб меравад.		
НАТИҶАҲОИ ТАЪЛИМИИ МОДУЛ	Донишҷӯе, ки модулро аз худ кардааст: — соҳиби донишҳои амиқе мебошад, ки пас аз омӯзиши фанҳои интихобии заминавӣ ба даст омадааст; — донишҳои аз ҳисоби фанҳои интихобӣ ҳосилнамударо дар фаъолияти минбаъдаи касбӣ истифода бурда метавонад.		
НОМИ МОДУЛ	**Фанҳои интихобии бахши 2 – 54 кредит**		
ҲАДАФИ МОДУЛ	Ҳадафи модул – ба вуҷуд овардани имконият барои гирифтани донишҳои иловагӣ, ки аз таълими фанҳои тахассусӣ ҳосил мешаванд.		
НАТИҶАҲОИ ТАЪЛИМИИ МОДУЛ	Донишҷӯе, ки модулро аз худ кардааст: — соҳиби донишҳои амиқе мебошад, ки пас аз омӯзиши фанҳои интихобии тахассусӣ ба даст омадааст; — донишҳои аз ҳисоби фанҳои интихобӣ ҳосилнамударо дар фаъолияти минбаъдаи касбии худ истифода бурда тавонад. — инкишоф ва тақвияти донишҳои заминавӣ-тахассусӣ; — азхуд намудани масъалаҳои бунёдии соҳа ва тамоили илми муосир; — ташаккули донишҳои асосӣ дар соҳаи муносибатҳои байналмилалӣ.		
НОМИ БАХШ	**ТАҶРИБАОМӮЗӢ**	**15**	**кредит**
ҲАДАФИ БАХШ	Ҳадафи бахш – ташаккули қобилияти истифодаи донишҳои назариявии ҳосилшуда ҳангоми фаъолияти тахассусӣ дар соҳаи фаъолияти касбӣ мебошад. Бахш имкон медиҳад ба: — маҳорати истифодаи донишҳои заминавӣ дар раванди фаъолият дар вазорату идораҳо ва муаасисаҳои давлатӣ ва ғайридавлатӣ;		

	— ташкил ва гузаронидани машғулият дар шакли гуногун бо истифодаи методҳои муосири таълим.		
ТАВСИФИ МУХТАСАРИ БАХШ	1.Таҷрибаомӯзии таълимию – 3 кредит; 2. Таҷрибаомӯзии истеҳсолӣ – 3 кредит; 3. Таҷрибаомӯзии пешаздипломӣ – 9 кредит.		
НАТИҶАҲОИ ТАЪЛИМИИ БАХШ	**Донишҷӯе, ки бахшро аз худ кардааст:** — раванди бонизоми фаъолияти худро мутобиқи талаботи стандарти таҳсилот ва барномаҳои таҳсилотӣ ба нақша мегирад; — ҳамчун мутахассис оид ба муносибатҳои байналмилалӣ таҳлил ваояндабинӣ карда метавонад; — имконияти муосири фаъолияти муносибатҳои байналмилалиро ба ҳисоб мегирад; — назарияҳои гуногунро дар раванди фаъолияти тахассусӣ ба кор мебарад; — салоҳият ва талаботро дар бобати худтакмилдиҳӣ таҳлил карда метавонад. — рафтори худро ҳамчун мутахассиси муносибатҳои байналмилалӣ ва дипломатӣ оянда таҳлил ва баҳогузорӣ мекунад.		
НОМИ БАХШ	**АТТЕСТАТСИЯИ ХАТМ**	**9**	**кредит**
ҲАДАФИ БАХШ	Ҳадафи бахш – озмоиши амиқ ва гуногунҷабҳаи донишҳои назариявӣ ва таҷрибаи амалӣ дар соҳаи муносибатҳои байналмилалӣ, сиёсати ҷаҳонӣ, дипломатия ва сиёсати хориҷӣ, инчунин баҳодиҳии салоҳиятҳои бадастомадаи умумифарҳангӣ ва касбӣ мебошад. Бахш имкон медиҳад: — тасдиқи дониш ва малакаҳои касбӣ; — азхуд намудани тарзҳои гузаронидани таҳқиқот дар соҳаи илмҳои муносибатҳои байналхалқӣ.		
ТАВСИФИ МУХТАСАРИ БАХШ	1. Имтиҳони давлатӣ аз фанҳои тахассусӣ – 3 кредит 2. Рисолаи тахассусии хатм – 6 кредит.		
НАТИҶАҲОИ ТАЪЛИМИ БАХШ	**Донишҷӯе, ки бахшро аз худ кардааст:** — барои бозори меҳнат ҳамчун мутахассиси оянда рақобатпазир ба ҳисоб меравад; — қобилияти кор бо маводи илмиро дорад; — дар ҳалли масъалаҳои назариявӣ ва амалӣ қобилияти истифода бурдани донишҳои гирифтаашро дорад; — тарзи таҳияи матни илмиро медонад ва онро дар рисолаи худ риоя мекунад.		
НОМИ БАХШ	**МАШҒУЛИЯТҲОИ ФАКУЛТАТИВӢ**	18	кредит
МАҚСАДИ БАХШ	Ҳадафи бахш – дар донишҷӯён ташаккул додани донишҳо оид ба тарзи ҳаёти солим ва идораи хеш дар вазъиятҳои фавқулода.		
ТАВСИФИ МУХТАСАРИ БАХШ	1. Тарбияи ҷисмонӣ – 12 кредит; 2. Тайёрии ҳарбӣ – 6 кредит.		
НАТИҶАҲОИ ТАЪЛИМИИ БАХШ	Донишҷӯе, ки бахшро аз худ кардааст: - нақши иҷтимоии тарбияи ҷисмониро дар рушди шахсият ва омодагӣ ба фаъолияти касбӣ дарк менамояд; - оид ба тайёрии ҳарбӣ, ҷузъу сохторҳои он ва ҳифзи ватан ва манфиатҳои он маълумот пайдо мекунад.		

4. МУҲЛАТИ АЗХУДКУНИИ БАРНОМАИ ТАҲСИЛОТӢ

4.1. Муҳлати азхуднамоии барномаи таҳсилотӣ дар 4 соли таҳсил (дар шакли таҳсили рӯзона) ба **208 ҳафта** баробар аст, аз он ҷумла.

- **таълими назариявӣ,** бо назардошти корҳои илмӣ-тадқиқотии донишҷӯён, машғулиятҳои амалӣ – 123 ҳафта;
- **сессияҳои имтиҳонӣ** – 21 ҳафта;
- **таҷрибаомӯзиҳо** –10 ҳафта;
  - таҷрибаомӯзии таълимӣ – 2 ҳафта;
  - таҷрибаомӯзии истеҳсолӣ – 2 ҳафта;
  - таҷрибаомӯзии пешаздипломӣ – 6 ҳафта;
- **аттестатсияи ниҳоӣ** якҷоя бо давраи омодагӣ ва дифои кори тахассусии хатм – 6 ҳафта;
- **таътилҳо** (якҷоя бо 8 ҳафтаи рухсатии баъдаздипломӣ) – на камтар аз 48 ҳафта.

4.2. Ҳаҷми аксари сарбории таълимии донишҷӯ (меҳнатталабӣ) дар як ҳафта 45 соат муқаррар шудааст, ки он ҳама намудҳои машғулиятҳои аудиторӣ ва ғайриаудиторӣ (корҳои мустақилона)-ро дар бар мегирад.

4.3. Сарбории ҳафтаинаи аудитории донишҷӯ дар шакли таҳсили рӯзона 30-36 соатро ташкил медиҳад. Машғулиятҳои тарбияи ҷисмонӣ ва факултативӣ ворид намешаванд. Ҳамзамон, ба миқдори соатҳои зикргардида машгулиятҳои тарбияи ҷисмонӣ ва факултативӣ дохил намешаванд.

4.4. Таътилҳо дар соли таҳсил на камтар аз 10 ҳафтаро ташкил медиҳанд, аз ҷумла таътили зимистона на кам аз 2 ҳафта.

5. ШАРОИТҲОИ АМАЛИГАРДОНИИ БАРНОМАИ ТАҲСИЛОТӢ

5.1. Таъминот ва дастгирии донишҷӯён

5.1.1. Донишгоҳ дорои заминаи моддӣ-техникие мебошад, ки ба талаботи қоидаҳо ва меъёрҳои амалкунандаи зиддисӯхтор ва гузаронидани ҳама гуна намудҳои омодагиҳои фаннӣ, корҳои амалӣ ва илмӣ-таҳқиқотӣ, ки аз ҳуҷҷати мазкур бар меоянд, мутобиқат мебошад.

5.1.2. Ҳар як донишҷӯ ҳангоми таҳсил ба китобхона (китобхонаи электронӣ) ва муҳити электронии иттилоотӣ-таҳсилотӣ дастрасии номаҳдуд доранд. Китобхонаи электронӣ ва муҳити электронии иттилоотӣ-таҳсилотӣ дастрасии донишҷӯро аз ҳар нуқтае, ки тавассути Интернет имконияти ба он пайвастшавӣ мавҷуд аст, таъмин карда метавонад. Муҳити электронии иттилоотӣ-таҳсилотии донишгоҳ имкониятҳои зеринро дорад: дастрасӣ ба нақшаҳои таълим, барномаҳои кории фанҳо ва таҷрибаомӯзиҳо, захираҳои электронии маводҳои таълимӣ, нашриёти низомҳои электронии китобхонаҳо, ки дар барномаҳои таълимии фан нишон дода шудаанд; қайди раванди таълим, натиҷаҳои санҷишҳои марҳалавӣ ва натиҷаҳои азхудкунии барномаи таҳсилотӣ; гузаронидани ҳама шаклҳои дарс, ҷараёни баҳодиҳӣ ба натиҷаҳои таълим, ки татбиқи онҳо бо дарназардошти истифодаи таълими электронӣ ва технологияҳои таҳсилотӣ сурат мегирад.

5.1.3. Дар тавозуни донишгоҳ хобгоҳҳо ҳам барои донишҷӯён ва ҳам барои омӯзгорон мавҷуданд. Хобгоҳҳо дорои ҳуҷраҳои бароҳат буда, ҳаммом, ҳоҷатхона ва ҳуҷраи хӯрокпазӣ дар ҳар як ошёна алоҳида ҷойгиранд. Инчунин, дар хобгоҳҳо ошхона ва нуқтаҳои хӯрокхӯрии фаврӣ мавҷуданд. Сокинон бо мебели зарурӣ (кат, ҷевони либос, мизу курсӣ), инчунин ҷойхобҳо таъмин карда мешаванд. Дар хобгоҳҳо пайваста барои беҳтар кардани шароити зист мунтазам кор бурда мешавад.

5.2. Назорат ва натиҷаи ниҳоии азхудкунии донишҳо

5.2.1. Аз рӯйи ҳамаи фанҳо ва таҷрибаомӯзиҳое, ки дар барномаи таҳсилотӣ дарҷ гардидаанд, баҳои ҷамъбастӣ гузошта мешавад. Эквиваленти баҳои ҷамъбастӣ ба ҷадвали зеирн мувофиқат менамояд:

Эквиваленти ҳуруфии баҳо	Эквиваленти рақамии баҳо	%-ҷавобҳои дуруст	Баҳои анъанавӣ
A	4,0	$95 \le A \le 100$	Аъло
A-	3,67	$90 \le A- < 95$	
B+	3,33	$85 \le B+ < 90$	Хуб
B	3,0	$80 \le B < 85$	
B-	2,67	$75 \le B- < 80$	
C+	2,33	$70 \le C+ < 75$	Қаноатбахш
C	2,0	$65 \le C < 70$	
C-	1,67	$60 \le C- < 65$	
D+	1,33	$55 \le D+ < 60$	
D	1,0	$50 \le D < 55$	
Fx	0	$45 \le Fx < 50$	Ғайриқаноатбахш
F	0	$0 \le F < 45$	

5.2.2. Баҳои ҷамъбастии донишҷӯ оид ба азхуд намудани барномаи таълимӣ аз рӯйи ҳар як фан мувофиқи формулаи зерин ҳисоб карда мешавад.

Баҳои ҷамъбастӣ = $\left[\frac{(P_1+P_2)}{2}\right]$*0,5+ ИК*0,5

P_1 –натиҷаи назорати санҷиши фосилавии 1

P_2 – натиҷаи назорати санҷиши фосилавии 2

НҶ – Назорати ҷамъбастӣ

5.2.3. Раванди баҳодиҳии имтиҳонҳои ҷорӣ ва натиҷабарории ниҳоии азхудкунӣ аз рӯйи ҳар як фан ва дигар намудҳои фаъолият (аудиторӣ ва ғайриаудиторӣ) аз ҷониби Шӯрои таълимӣ-методии донишгоҳ дар асоси «Низомномаи низоми кредитии таҳсилот дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон» муайян карда мешавад.

5.3. Дар рафти амалӣ намудани барномаи таҳсилотӣ ДМТ ҳуқуқ дорад, ки:

- раванди таълимро дар шакли курсҳои назариявии муаллифӣ ва машғулиятҳои гуногуни гурӯҳию инфиродӣ, амалию семинарӣ аз рӯйи барномаҳои таълимӣ, ки дар худи донишгоҳ бо дарназардошти хусусиятҳои минтақавӣ, миллию этникӣ, касбӣ ва ҳамчунин корҳои илмӣ-таҳқиқотии омӯзгорон, ки мазмуну мундариҷаи ихтисосро фаро мегиранд, амалӣ гардонад;
- умқи таълими фаслҳои ҷудогонаи фанҳоеро, ки дар бахши фанҳои заминавӣ ва тахассусӣ қарор доранд, дар мутобиқат бо сикли фанҳои омоданамоии касбӣ ва бо дарназардошти ба ҳисоб гирифтани хусусиятҳои инфиродии донишҷӯён муқаррар намояд;
- номгӯи тахассусҳоро аз рӯйи ихтисосҳои донишгоҳ, номгӯи фанҳои тахассусӣ, ҳаҷм, мазмуну мундариҷаи онҳо, инчунин шаклҳои назоратро барои азхуд намудани онҳоро, илова ба муқаррароти барномаи таҳсилотии мазкур, муайян намояд;
- барномаи таҳсилотро аз рӯйи ихтисоси 1-23 01 01 – Муносибатҳои байналмилалӣ дар муҳлатҳои ихтисоршуда барои донишҷӯёне, ки маълумоти миёнаи таҳсилоти олии касбӣ дар ихтисосҳои мувофиқ дошта, амалӣ гардонад.

Муҳлатҳои ихтисорӣ дар асоси донишҳои мавҷуда, малакаву қобилияти донишҷӯён, ки қаблан дар давоми таҳсил дар муассисаҳои дигар ҳосил кардаанд, муайян карда мешавад. Муҳлат ва давомнокии ҳадди ақали таҳсил аз се сол кам нест. Таҳсил дар

муҳлатҳои ихтисорӣ инчунин барои шахсоне, ки дараҷаи таҳсилот ва қобилияти онҳо ба ихтисос муносиб ва асоснок мебошад, низ иҷозат дода мешавад.

5.4. Таъминоти кадрии раванди таълим

Таъминоти кадрии барномаи таҳсилотии мазкур аз ҷониби кафедраҳои соҳавӣ ва забонӣ таъмин карда мешавад:

- Кафедраи муносибатҳои байналхалқӣ;
- Кафедраи дипломатия ва сиёсати хориҷии Ҷумҳурии Тоҷикистон;
- Кафедраи минтақашиносии хориҷӣ;
- Кафедраи мутолиоти Аврупоӣ;
- Кафедраи мутолиоти Шарқ;

Инчунин, барои татбиқи бахши фанҳои заминавӣ ва модули фанҳои умумикасбӣ кафедраҳои умумидонишгоҳӣ ҷалб карда мешаванд.

Маълумоти пурра оид ба ҳайати профессорону омӯзгорон, ки раванди таълими барномаҳои таҳсилотиро таъмин менамоянд, дар сомонаи расмии ДМТ ҷойгир шудааст (нигаред ба https://tnu.tj).

5.5. Таъминоти таълимию методии раванди таълим

Амалӣ намудани барномаи таҳсилоти омоданамоии мутахассисони соҳибдиплом бояд бо ҳуҷҷатҳои таълимию методӣ аз рӯйи ҳамаи машғулиятҳои таълимӣ, дастрасии донишҷӯён ба фонди китобхона ва маҳзани маълумотҳо, ки бо мазмун ва мундариҷаи худ ба номгӯи фанҳои барномаи таҳсилот мутобиқанд, мавҷудияти китобҳои дарсӣ, дастурҳои таълимӣ ва тавсияҳои методӣ аз рӯйи ҳамаи фанҳо ва навъҳои машғулиятҳои таълимӣ, аз он ҷумла тамоми намудҳои корҳои амалӣ дар доираи фанҳои таълимии ихтисос фароҳамомада таъмин бошад.

Мавҷудияти лабораторияҳо барои иҷрои корҳои лаборторӣ-амалӣ ҳатмӣ мебошад.

5.6. Таъминоти моддию техникии раванди таълим

Донишгоҳ, ки татбиқкунандаи барномаи таҳсилотии омоданамоии мутахассисони соҳибкасб мебошад, дорои заминаи моддӣ-техникии ба меъёрҳои санитарию техникӣ ва гузаронидани тамоми намудҳои машғулиятҳои амалӣ ва корҳои илмӣ-таҳқиқотии донишҷӯён, ки нақшаи таълимии ихтисос муқаррар кардааст, ҷавобгӯ мебошад.

5.7. Таъмини таълимию методии таҷрибаомӯзӣ

Барномаи таҳсилотӣ барои омодагӣ ба фаъолияти касбӣ, бахши таҷрибаомӯзиро, ки баҳри рушди салоҳиятҳои касбӣ равона шудааст, пешбинӣ намудааст. Бо ин мақсад баргузории 3 навъи таҷрибаомӯзӣ: таълимӣ (3 кредит), истеҳсолӣ (3 кредит) ва пешаздипломӣ (9 кредит) дар назар дошта шудааст. Миқдори ҳафтаҳои ҷудошуда ва вақти баргузории онҳо (семсетрҳо) дар ҷадвали зерин нишон дода шудааст:

Таҷрибаомӯзиҳо	**№ семестр**	**Миқдори ҳафта**
Таълимӣ	4	2
Истеҳсолӣ	6	2
Пешаздипломӣ	8	6

Шаклҳои ҳисоботӣ оид ба ҳар як намуди таҷрибаомӯзиҳо аз ҷониби ДМТ муайян карда мешавад.

5.7.1. Таҷрибаомӯзии таълимӣ хусусияти шиносоикунанда дошта, вазифаи он ба донишҷӯён нишон додани фаъолияти муассисаи таҳсилоти миёнаи умумӣ, муассисаҳои истироҳати кӯдакон (лагерҳои тобистона) ва фаъолияти кормандони ин муасисаҳо мебошад. Ин имконият медиҳад, ки донишҷӯён бевосита раванди ташкили меҳнат, махсусиятҳои касбӣ ва дигар лаҳзаҳои амалиро бубинанд.

5.7.2. Таҷрибаомӯзии истеҳсолӣ - дар идораву ташкилотҳо новобаста аз шакли моликияташон (давлатӣ ё хусусӣ) сурат мегирад. Дар раванди таҷрибаомӯзии истеҳсолӣ барои ҳар як ташкилот (пойгоҳи таҷрибаомӯзӣ), донишгоҳ роҳбарони таҷрибаомӯзиро аз

ҳисоби устодони кафедра ҷудо менамояд. Роҳбарони таҷрибаомӯзӣ ба донишҷӯён оид ба рафти таҷрибаомӯзии истеҳсолӣ ва омода намудани ҳуҷҷатҳои ҳисоботӣ машварат медиҳанд.

5.7.3.Таҷрибаомӯзии пешаздипломӣ баъди аз бар намудани ҳамаи фанҳои дар нақшаи таълимӣ пешбинишуда ва бахши фанҳои интихобии модулҳо таҳти роҳбарии омӯзгорони кафедраи тахассусӣ сурат мегирад. Мақсад аз баргузории таҷрибаомузии пешаздипломӣ-ин азхудкунии маҷмӯии ҳамаи намудҳои фаъолияти касбӣ аз рӯи ихтисос, инчунин ташаккули салоҳиятҳои умумӣ ва касбӣ, дарёфти малака ва қобилиятҳо ва дар баробари ин, омодагии донишҷӯ ба иҷрои рисолаи хатм мебошад.

6. МУНДАРИҶАИ МАҶМӮИ ҲУҶҶАТҲОИ БАРНОМАИ ТАҲСИЛОТӢ АЗ РӮЙИ ИХТИСОС

6.1. Нақшаи таълимӣ аз рӯйи ихтисос (НТИ)

Нақшаи таълимӣ қисмати маҷмӯи ҳуҷҷатҳои барномаи таҳсилотӣ ба ҳисоб рафта, рӯйхати фанҳо, ҳаҷми бучаи вақт, тартиби паиҳамоӣ ва давраҳои алоҳидаи омодагии фанҳои таълимӣ, таҷрибаомӯзиҳо, машғулиятҳои факултативӣ, модулҳои таълимӣ ва дигар навъҳои фаъолияти амалии таълимиро муқаррар менамояд. Нақшаи таълимӣ аз рӯйи ихтисосҳои амалкунандаи ДМТ қисматҳои зеринро дар бар мегирад:

- номгӯй ва рамзи ихтисос, тахассус, муҳлат ва шаклҳои таълим;
- тақвими раванди таълим (дар ҳафтаҳо);
- маҷмӯи бучаи вақт (дар ҳафтаҳо);
- нақшаи раванди таълим бо нишон додани номгӯйи бахшҳо ва фанҳои ҳатмӣ, миқдори кредитҳо (аудиторӣ ва ғайриаудиторӣ), нимсолаҳо, таҷрибаомӯзиҳо ва аттестатсияи давлатӣ;
- феҳристи фанҳои интихобӣ.

Нақшаи таълимӣ аз рӯйи ихтисос аз тарафи ДМТ дар мутобиқат бо ҳуҷҷатҳои меъёрии ҳуқуқӣ ва талаботе, ки дар бандҳои 2 ва 4-и ҳуҷҷати мазкур дарҷ гардидааст, таҳия шудааст.

6.2. Нақшаи таълимии корӣ (НТК)

НТК бо дарназардошти тахассуси интихобшуда ва талаботи қисматҳои ДМТ ва давлатӣ таҳия шудааст. Нақшаи кории таълим сохтори курси махсус ва бучаи вақт, ки барои омӯзиши он зарур аст, муайян менамояд; НТК маҷмӯи фанҳои таълимӣ ва ҳаҷми онҳоро дар соатҳо дар бар мегирад. Ҷадвали раванди таълим, пайдарҳамии омӯзиши фанҳоро аз рӯйи курсҳо ва семестрҳо, навъҳои машғулиятҳои таълимии таҷрибавии гуногун, шаклҳои фосилавӣ ва навъҳои аттестатсияи ниҳоии давлатиро муайян мекунад. НТК дар асоси нақшаи намунавии таълимӣ, бо мувофиқаи Шӯрои олимони факултет омода ва аз тарафи раёсати таълим (шуъбаи таълим), тасдиқ карда мешавад.

6.3. Барномаҳо аз рӯйи навъҳои таҷрибаомӯзӣ

Барномаҳо аз рӯйи навъҳои таҷрибаомӯзӣ (таълимӣ, истеҳсолӣ, пешаздипломӣ) дар асоси Стандарти давлатии таҳсилоти олии касбӣ бо дарназардошти талаботи ҳадди ақалли мундариҷа ва сатҳи омодагии хатмкунандагон аз рӯйи ихтисоси муносибатҳои байналмилалӣ ҷиҳати ба даст овардани салоҳиятҳои касбӣ, таҷрибаи амалӣ ва омодагӣ ба фаъолияти касбии хатмкунанда таҳия карда шудаанд.

Барномаҳо аз рӯйи навъҳои таҷрибаомӯзӣ қисматҳои зеринро дар бар гирад:

- принсипҳои асосии ташкил намудани таҷрибаомӯзиҳо;
- мақсад ва вазифаҳои таҷрибаомӯзӣ;
- мундариҷа, шаклҳо, макон ва вақти гузаронидан таҷрибаомӯзиҳо;
- натиҷаи ташаккулёбии салоҳиятнокии донишҷӯён баъд аз гузаштан аз таҷрибаомӯзиҳо;
- сохтор ва мундариҷаи таҷрибаомӯзиҳо;

- басти вазифаҳо, ки донишҷӯён бояд ба таври ҳатмӣ дар рафти таҷрибаомӯзиҳо иҷро намоянд;
- ҳуҷҷатҳои ҳисоботӣ аз натиҷаи гузаштани таҷрибаомӯзиҳо;
- тарзи баҳогузории донишҷӯён аз натиҷаи гузаштани таҷрибаомӯзиҳо;
- таъминоти таълимӣ-методӣ ва иттилоотии таҷрибаомӯзиҳо

Барномаҳои таҷрибаомӯзӣ аз тарафи кафедраи тахассусӣ бо ҷалби шуъбаи таҷрибаомӯзӣ ва заминае, ки дар он таҷрибаомӯзӣ гузаронида мешавад, омода карда мешаванд. Ҳуҷҷати мазкур аз тарафи раёсати таълим (шуъбаи таълим) тасдиқ карда мешавад.

6.4. Барномаи таълимии фан

Барномаи таълимии фан – ин қисмати барномаи таҳсилотӣ мебошад, ки ҳадаф ва вазифаҳои курс (фанҳоро) бо тавсифи мавзуъҳо ва иттилооти иловагӣ, ки дар асоси он барномаи кории фан (силлабус) таҳия карда мешавад, дар бар мегирад. Барномаи таълимии фан аз тавсифи фан, шарҳи мухтасари мавзуъҳо ва маводи таълим, супоришҳо барои кори мустақилона, меъёрҳои баҳодиҳии дониш ва рӯйхати адабиётҳо иборат мебошад.

Ҳуҷҷати мазкурро кафедраи тахассусӣ таҳия намуда, Шӯрои илмӣ-методии факултет маъқул шуморида, Шӯрои илмӣ-методии ДМТ тасдиқ менамояд.

6.5. Силлабус / Барномаи корӣ барои донишҷӯ

Силлабус – ин барномаи корӣ барои донишҷӯй бо тавсифи мухтасари курс, мақсад ва натиҷаҳои таълими донишҷӯй, ҳамчунин раванд ва тарзи баҳодиҳии фаъолияти донишҷӯён мебошад. Силлабус тавсифи фанни омӯхташаванда, мақсад ва вазифаҳои фан, номгӯи мавзуъҳо ва муҳлати омӯзиши онҳо, супориш барои иҷрои корҳои мустақилона, тартиби қабули супоришҳои тестӣ ва назоратӣ, корҳои лабораторӣ, вақти машваратҳо ва ҷадвали санҷиши дониши донишҷӯён, талаботи омӯзгор, меърҳои баҳодиҳӣ ва рӯйхати адабиётҳоро дар бар мегирад.

Силлабус аз ҷониби ҳар як омӯзгор таҳия, дар кафедра баррасӣ, аз тарафи Шӯрои илмӣ-методии факултет тасдиқ карда мешавад.

6.6. Шарҳи мухтасари барномаҳои таълимии фанҳои ҳатмӣ ва интихобӣ

Шарҳи мухтасари барномаҳои таълимии фанҳои ҳатмӣ ва интихобӣ – ин қисмати ҷудонашавандаи барномаи таҳсилотӣ (замима), мебошад, ки иттилооти мухтасарро дар бораи фанни таълимӣ ва мундариҷаи он инъикос менамояд. Ҳуҷҷати мазкур бояд бандҳои зеринро дар бар гирад:

- номгӯи фан;
- тавсифи мухтасари фан;
- навъҳои машғулиятҳо;
- забони таҳсил;
- натиҷаҳои интизории таълим;
- номгӯи қисматҳои фан;
- воситаҳои истифодашавандаи таълим;
- шаклҳои ҷорӣ ва ҷамъбастии назорат.

Шарҳи мухтасари барномаҳои таълимии фанҳои ҳатмӣ ва интихобӣ аз рӯйи ихтисоси муносибатҳои байналмилалӣ аз тарафи факултети муносибатҳои байналхалқӣ бо ҷалби кафедраҳои тахассусӣ, забонӣ ва умумидонишгоҳӣ таҳия карда мешавад. Ҳуҷҷати мазкур дар алоҳидагӣ бе барномаи таҳсилотӣ тасдиқ карда намешавад.

7. АТТЕСТАТСИЯИ ХАТМ АЗ РӮЙИ ИХТИСОС

7.1. Мафҳумҳои асосии аттестатсияи хатм

Аттестатсияи хатми мутахассиси соҳаи муносибатҳои байналмилалӣ супоридани имтиҳони давлатӣ ва ҳимояи рисолаҳои тахассусии хатмро дар бар мегирад.

Аттестатсияи хатм барои муайян намудани сатҳи омодагии назариявӣ ва амалии соҳаи муносибатҳои байналмилалӣ ба иҷрои вазифаҳои касбӣ, ки барномаи таҳсилотии мазкур муқаррар намудааст ва барои идомаи таҳсил дар зинаи магистратура мутобиқи банди 1.6-и ҳуҷҷати мазкур гузаронида мешавад.

Имтиҳони давлатӣ аз фанҳои тахассусӣ як ҷузъи аттестатсияи хатми донишҷӯ ба шумор рафта, бояд ба талаботи мазмун ва мундариҷаи барномаи таҳсилотие, ки донишҷӯ онро аз худ кардааст, мутобиқ бошад.

7.1.1. Рисолаи тахассусии хатм

Рисолаи тахассусии хатм бояд дар шакли чопи компютерӣ пешниҳод карда шавад. Талабот ба ҳаҷм, мазмун ва сохтори рисолаи тахассусии хатмро донишгоҳ дар асоси «Низомнома дар бораи рисолаҳои тахассусии хатм», ки Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ намудааст, муайян менамояд.

Рисолаи тахассусии хатм бакалавр кори таҳқиқотии анҷомёфта аст, ки дар он асоси омодагии назариявии касбӣ, вазоифи мушаххаси амал ҳал карда мешаванд.

Вақти барои омода намудан ва ба ҳимоя пешниҳод кори тахассусии хатм на камтар аз шаш ҳафтаро ташкил медиҳад.

7.1.2. Имтиҳони давлатӣ аз фанҳои тахассусӣ

Тартиби гузаронидан ва барномаи имтиҳони давлатӣ аз рӯйи ихтисоси муносибатҳои байналмилалӣ дар асоси тавсияҳои методӣ ва барномаҳои намунавӣ – «Низомномаи аттестатсияи хатм», ки Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ кардааст, аз ҷониби донишгоҳ муайян карда мешавад.

7.2. Ҳуҷҷати намунаи давлатӣ дар бораи таҳсилоти олии касбӣ (диплом)

7.2.1. Хатмкунандае, ки барномаи таҳсилотии олии касбиро аз худ кардааст, ба ӯ ҳуҷҷати намунаи давлатӣ дар бораи таҳсилоти олии касбӣ (диплом) дараҷаи бакалаври Мутахассис оид ба муносибатҳои байналмилалӣ аз рӯйи ихтисоси 1-23 01 01 – Муносибатҳои байналмилалӣ дода мешавад.

7.2.2. Сохтори замимаи диплом

Дар замимаи дипломи намунаи давлатӣ дараҷаи академӣ, ихтисос, номгӯи фанҳо ва натиҷаи кредитҳои дар давоми семестрҳо азхудшуда; GPA аз рӯйи натиҷаҳои семестр ва дар умум, натиҷаи корҳои курсӣ, таҷрибаомӯзиҳо, натиҷаи аттестатсияи давлатӣ ва натиҷаи ҳимояи рисолаи тахассусии хатм, натиҷаҳои таълим; рақам ва серияи дипломи намунаи давлатӣ нишон дода мешавад.

Замима бе диплом асос надорад.

8. НИЗОМИ ДОХИЛИИ ТАЪМИНИ СИФАТИ БАРНОМАИ ТАҲСИЛОТӢ

8.1. Мафҳумҳои асосии кафолати сифат

Сифати таҳсилот – тавсифи маҷмӯии фаъолияти таълимӣ ва омода намудани донишҷӯён, ки дараҷаи мутобиқати онҳоро бо стандарти давлатии таҳсилот ва талаботи асосии ҷонибҳои манфиатдор ва ҳамчунин сатҳи дастовардҳои мақсадҳои ба нақша гирифта ва натиҷаҳои барномаҳои таҳсилотӣ ифода менамояд.

Таъмини сифат – раванди ташаккули шароитҳои муайян ва ҷудо намудани захираҳои зарурие мебошад, ки мутобиқати мазмуну мундариҷаи барномаи таҳсилотӣ, имкониятҳои таҳсилотро ва воситаҳое, ки мақсади барнома нисбат ба дараҷаи сифат муайян кардааст, маҳсуб меёбад.

Низоми дохилии таъмини сифат дар донишгоҳ – ин маҷмӯи сохторҳои ташкилии донишгоҳ, ҳуҷҷатгузории дохилӣ, нишондодҳо, равандҳо, захираҳо, ки барои ҳамеша баланд бардоштани сифати барномаҳои таҳсилотӣ ва рушди фарҳанги канданашаванда такмилёбӣ мебошад.

8.2. Принсипҳои кафолати сифат

Принсипҳои кафолати сифат дар ДМТ инҳо мебошанд:

- ДМТ барои таъмини сифати таҳсилот ва кафолати он масъули асосӣ мебошад;

- кафолати сифат ба талаботи низомҳои гуногуншакли таҳсилоти олӣ, донишгоҳ ва донишҷӯён ҷавобгӯ мебошад;
- кафолати сифат талаботи донишҷӯён, ҷомеа ва дигар ҷонибҳои манфиатдорро ба эътибор мегирад;
- барномаҳои таҳсилотро тавассути сохторҳои дахлдори донишгоҳ мунтазам таҳлил ва таҷдид менамояд;
- худҳисоботдиҳии даврӣ аз рӯйи натиҷаҳои омоданамоии донишҷӯён тибқи барномаҳои таҳсилотӣ;
- мунтазам дар байни донишҷӯён, хатмкунандагон ва корфармоён гузаронидани пурсишҳо (анкетаронӣ);
- бо мақсади таҳлил намудани сифати барномаҳои таҳсилотӣ даъват намудани ташхисгарони беруна;
- дастрасии натиҷаҳои баҳодиҳӣ ба сифати барномаҳо барои ҷомеа боз аст.

8.3. Стандартҳои дохилии таъмини сифат

Низоми дохилии таъмини сифат дар заминаи «Стандартҳо ва роҳнамо барои таъмини сифати таҳсилоти олӣ дар фазои аврупоии таҳсилоти олӣ (ESG)» таҳия гардида, аз ҷанбаҳои зерин иборат аст:

- сиёсати дохилии таъмини сифат;
- таҷдид ва такмили барномаҳо;
- таълими ба донишҷӯнигаронидашуда;
- стандартҳои қабули донишҷӯён, назорати давомот ва пешрафт, эътироф гардидан ва шаҳодатномадиҳӣ;
- стандартҳое, ки равандҳои адолатноку шаффофро зимни ба кор гирифтан, рушди касбӣ ва аз кор озод намудани кормандонро ба инобат мегиранд;
- стандартҳои захираҳои таълимии низомҳои дастгирикунандаи таълимгирандагон (маблағгузории кофӣ барои таълим ва фаъолияти омӯзгорӣ; пешниҳоди захираҳои таълимии босифат ва дастрас, роҳҳои дастгирии донишҷӯён);
- стандартҳои идоракунии иттилоот (донишгоҳҳо бояд ҷамъоварӣ, таҳлил ва истифодаи иттилооти мувофиқро бо мақсади идоракунии самараноки барномаҳои таҳсилотӣ ва дигар самтҳои фаъолиятро таъмин намоянд);
- стандартҳои иттилоонии ҷамоатчигӣ: донишгоҳҳо бояд дар хусусияти фаъолияти худ иттилоот нашр намоянд, ки он шаффоф, аниқ, холисона, мубрам ва фаҳмову дастрас бошанд;
- мунтазам баргузор намудани мониторинг ва баҳодиҳии даврии барномаҳо;
- таъмини мунтазами берунаи сифат.

9. ҚОИДАҲОИ ҚАБУЛ ТИБҚИ БАРНОМАИ ТАҲСИЛОТӢ

9.1. Дар ҷойҳои ҷудошуда аз рӯйи ихтисоси муносибатҳои байналмилалӣ дар Донишгоҳи миллии Тоҷикистон метавонанд ҳам шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон ва ҳам шаҳрвандони дигар кишварҳо довталаб бошанд. Миқдори ҷой барои қабул ба курси 1 аз рӯйи ихтисоси 1-23 01 01 – Муносибатҳои байналмилалиро Агентии назорат дар соҳаи маориф ва илми назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон тибқи замимаи Иҷозатнома оид ба ҳуқуқи пешбурди фаъолияти таълимӣ муайян мекунад.

9.2. Дар асоси озмун аз рӯйи натиҷаи супоридани имтиҳонҳои дохилшавӣ тариқи Маркази миллии тестӣ назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон (минбаъд – ММТ). ба курси 1 шахсоне қабул карда мешаванд, ки соҳиби таҳсилоти миёнаи (пурраи) умумӣ мебошанд. Ҳамчун идомаи таҳсил ба курси 1 шахсоне, ки дорои таҳсилоти миёнаи касбӣ ё таҳсилоти олии касбӣ ҳастанд, дар асоси озмун аз рӯи натиҷаи супоридани имтиҳонҳои қабул (тестӣ) дар ДМТ қабул карда мешаванд.

9.3. Қабул дар шуъбаи рӯзона танҳо ба шахсони синнашон то 35 сола ба роҳ монда мешавад.

9.4. Бо нақшаи қабул ва номгӯи ҳуҷҷатҳо барои қабул дар сомонаҳои расмии ММТ ва ДМТ шинос шудан мумкин аст. (нигаред ба https://ntc.tj ва https://tnu.tj).

10. ИДОРАКУНИИ ТАҒЙИРОТ

Дар ҳолати ворид намудани тағйирот ва ё таҷдиди барномаҳо кафедраи тахассусӣ бояд дар ин хусус маълумотҳои зарурирo ба муҳокимаи Шӯрои олимони донишгоҳ барои баррасӣ ва тасдиқ манзур намояд.